

Leif Kåsthag
Planeringschef
08-124 571 48
leif.kasthag@ekero.se

Kommunstyrelsen

Ekeröleden, prolongering av nuvarande avtal för färjeförbindelsen

Dnr KS15/127

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner en prolongering av nuvarande trafikavtal mellan Ekerö kommun och Trafikverket Färjerederiet, med löptid under det fjärde kvartalet år 2016 - gällande färjetransporter på Ekeröleden.
2. Punkten justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunledningskontoret har med stöd av Kommunstyrelsens ställningstaganden kring slutrapporten Framtid för Ekeröleden - vid sammanträde den 23 februari 2016 - även framtagit en PM gällande eventuella nyttoeffekter av att upphandla färjedriften i konkurrens. Vid en sammanvägd bedömning blir slutsatsen att en fortsatt trafik genom Färjerederiets försorg är att föredra. Förhandlingarna har dock inte slutförts, mot bakgrund av att Färjerederiet och Trafikverket Region Stockholm ännu inte har kunnat finna en överenskommelse om statligt driftbidrag till Ekerö kommun, avseende beredskapsväg vid svåra störningar i framkomligheten i Stockholmsområdet. Efter översyn av intäkter, såväl som kostnader för färjeförbindelsen Ekeröleden, är avsikten att eventuella framtida negativa ekonomiska årsresultat - till lika delar ska täckas av Trafikverket Färjerederiet och Ekerö kommun. Ett nytt avtal mellan parterna kommer högst sannolikt att undertecknas under fjärde kvartalet i år.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Kommunledningskontoret, 2016-09-06
PM Färjerederier, ÅF Infrastructure AB, 2016-05-31

Ärendet

Ekerö kommun står inför en stor omvandling. Vi befinner oss i en expansiv fas med tillväxt och inflyttning. Under de närmaste åren kommer kommunens infrastruktur att ge nya utvecklingsmöjligheter. Omvandlingen innebär att vi inom en inte alltför avlägsen framtid går från att vara en utpräglad landortskommun, till vår vision av en småstad.

För närvarande pågår framtagandet av en ny översiktsplan för Ekerö kommun, vars innehåll i väsentliga delar koordineras med Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUF5 2050). I översiktsplanen beskrivs strategiska omvärldsstudier som bl.a. utgångspunkt för långsiktig befolkningsutveckling i kommunen, mer betydande näringslivstillskott i handelsområden vid Kungens kurva och i Södertälje, såväl som ökade fordonsflöden via Ekerövägen/261 och Förbifart Stockholm/E4.

Ingen operatör verksam i Sverige, förutom Trafikverket Färjerederiet, bedöms ha kapacitets- och kompetensmässiga förutsättningar att lämna en relevant offert avseende Ekeröleden. I en översiktlig inventering av färjerederier verksamma inom en rimligt definierad aktionsradie, återfinns där rederier även från Norge, Danmark, Finland, Estland, Polen, Tyskland, Nederländerna, Storbritannien samt Irland. I det fallet Ekerö kommun istället skulle upphandla ett rederi från Norge eller Danmark - vilka vid en avvägning mellan rederier som förtecknats i ovan nämnd kartläggning, teoretiskt har bedömts som konkurrensmässiga - torde denna process bli föremål för förhållandevis komplexa frågeställningar. Det föreligger stora risker för att utländska rederier har sämre kännedom om lokala förhållanden, en reducerad förståelse för Ekerö kommuns behov och krav, sämre ersättningsmöjligheter vid driftstörning och färjehaveri mm. Utöver detta kan upphandling av annan operatör än Trafikverket Färjerederiet, innebära risk för sämre ekonomiska villkor för Ekeröleden, inte minst beträffande driftbidrag.

Mot bakgrund av de bedömningar som framgår av PM Färjerederier - genomförd av ÅF Infrastructure AB - rekommenderas ett slutförande av pågående förhandling, angående trafikavtal om fortsatt färjedrift genom Trafikverket Färjerederiets försorg.

Ekeröleden bedöms kunna drivas utan ekonomiskt förlustresultat till åtminstone år 2026 när Förbifart Stockholm trafiksätts, bland annat mot bakgrund av ovanstående beskriven samhällsutveckling - förutsatt statligt driftbidrag från Trafikverket utifrån ett beredskapsperspektiv, ett nytt trafikavtal i vilket huvudsakligen overhead- likväl som avskrivningskostnader måste reduceras, generell översyn av färjeförbindelsens utgifter, taxehöjning om cirka tio procent mm.

Det nuvarande femåriga trafikavtalet mellan Ekerö kommun och Trafikverket Färjerederiet gäller t.o.m. den 30 september 2016. Nuvarande avtal bör prolongeras för det sista kvartalet år 2016, som grund för trafik under denna tid. Ett nytt avtal för Ekeröleden avses nu gälla fr.o.m. den 1 januari 2017 - t.o.m. den 31 december 2021.

Beslutet expedieras till
Planeringschefen

Leif Kåsthag
Planeringschef
Kommunledningsstaben